

TIPSKI UGOVORI EKONOMSKE KOMISIJE UJEDINJENIH NARODA ZA
EVROPU ZA IZVODJENJE INVESTICIONIH RADOVA U INOZEMSTVU

Ekonomska komisija Ujedinjenih naroda za Evropu donijela je do danas nekoliko vrsti općih uvjeta koji se odnose na izvodjenje investicionih radova u inozemstvu.

Do danas su doneseni slijedeći opći uvjeti:

- 188 - mart 1953. - Opći uvjeti za dobavu postrojenja i opreme u izvozu;
- 574 - decembar 1955. - Opći uvjeti za dobavu postrojenja i opreme u izvozu;
- 188 A - mart 1957. - Opći uvjeti za dobavu i montažu postrojenja i opreme u izvozu i uvozu;
- 574 A - mart 1957. - Opći uvjeti za dobavu i montažu postrojenja i opreme u izvozu i uvozu;
- 730 - mart 1961. - Opći uvjeti prodaje u izvozu i uvozu trajnih potrošnih dobara i druge tehničke robe serijske proizvodnje;
- 188 D - august 1963. - Opći uvjeti za montažu postrojenja i opreme u inozemstvu;
- 574 D - august 1963. - Opći uvjeti za montažu postrojenja i opreme u inozemstvu;
- 188 B - april 1964. - Dodatne odredbe za nadzor nad montažom postrojenja i opreme u inozemstvu;
- 574 B - april 1964. - Dodatne odredbe za nadzor nad montažom postrojenja i opreme u inozemstvu.

Ekonomska komisija Ujedinjenih naroda za Evropu i dalje radi na općim uvjetima za ugovore "know how", te za ugovore o izvodjenju gradjevinskih radova vezanih uz izgradnju velikih i kompletnih industrijskih postrojenja. Taj rad je i sada u toku, te je prerano govoriti o ishodu.

Časopis "Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja" objavio je u broju 8. i 9. iz 1961. godine, u prijevodu s francuskoga dr Srdjana Brkića, Opće uvjete za dobavu materijala za opremu u izvozu (574). Tada je (u broju

8.) dano i objašnjenje u čemu se sastoji razlika između općih uvjeta koji su dobili osnovnu oznaku 188 i onih koji su dobili oznaku 574. Opći uvjeti 188 izradjeni su za međusobnu trgovinu zemalja Zapadne Evrope (Jugoslavija je sudjelovala u izradi ovih Općih uvjeta od samog početka), a Opći uvjeti 574 izradjeni su zajedno s predstavnicima socijalističkih zemalja za trgovinu između zemalja Istočne i Zapadne Evrope. Medjutim razlike između tih dviju vrsti općih uvjeta veoma su male. Značajnije razlike, vrijedne spomena, jesu u tome što Opći uvjeti 188 nabrajaju slučajeve više sile, a 574 govore samo o "okolnostima koje su van kontrole ugovornih strana", i takve okolnosti ne nabrajaju. Nadalje, Opći uvjeti 188 predviđaju za rješavanje sporova arbitražu Medjunarodne trgovinske komore u Parizu, u skladu s njenim Pravilnikom o mirenju i arbitraži, a Opći uvjeti 574 predviđaju ad hoc arbitražu prema sporazumu stranaka.

U raznim publikacijama u našoj zemlji neki od navedenih općih uvjeta već su prevedeni. Institut za uporedno pravo u Beogradu izdao je 1962. godine, s opširnim predgovorom prof.dr Aleksandra Goldštajna, knjigu pod naslovom "Tipski ugovori medjunarodne kupoprodaje". (Pripremila Evropska ekonomska komisija OUN.) U toj knjizi prevedeni su Opći uvjeti 574, 574 A, te "Predprojekt Opštih uslova za montažu investicione opreme u inostranstvu iz januara 1957. godine". U to vrijeme postojala su dosta različita mišljenja o koristi ovih posljednjih Općih uvjeta, o čemu ima dosta govora u predgovoru navedenog djela (str.27-29).

"Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja" odlučilo je da u prijevodu s engleskoga objavi one opće uvjete koji nisu do danas prevedeni u nas. To su Opći uvjeti za montažu postrojenja i opreme u inozemstvu (574 D), te Dodatne odredbe za nadzor nad montažom postrojenja i opreme u inozemstvu (574 B).

Budući da je u našem časopisu dosad objavljen prijevod Općih uvjeta 574, to ćemo i dalje nastaviti s prijevodima te varijante općih uvjeta.

U ovom broju donosimo prijevod Općih uvjeta za montažu postrojenja i opreme u inozemstvu, Br. 574 D.

B.V.